

Laidiens: **24.03.2015., Nr. 59**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/59.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr.125

Rīgā 2015.gada 10.martā (prot. Nr.14 10.§)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai

*Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5.panta ceturto un septīto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu (turpmāk – atbalsts) sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju (turpmāk – vietējās attīstības stratēģija) sagatavošanai un īstenošanai:

1.1. Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākumā "Atbalsts *LEADER* vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)" (turpmāk – Lauku attīstības programmas pasākums);

1.2. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gadam pasākumā "Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošana" (turpmāk – Rīcības programmas pasākums).

2. Vietējās attīstības stratēģijas sagatavo un īsteno atbilstoši:

2.1. Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulai Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (turpmāk – regula Nr. 1303/2013);

2.2. Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulai Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (turpmāk – regula Nr. 1305/2013);

2.3. Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2014. gada 15. maija Regulai Nr. 508/2014 par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011 (turpmāk – regula Nr. 508/2014).

3. Vietējās attīstības stratēģiju īstenošanas teritorija:

3.1. Lauku attīstības programmas pasākumā – visa Latvijas teritorija, izņemot pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits ir lielāks par 15 000, ja vien tajās (izņemot Rīgu) vietējās attīstības stratēģija neietver atbalstu tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un tiešie labuma guvēji nav lauksaimniecības produktu ražotāji, lauksaimniecības produktu pārstrādātāji mājas apstākļos vai atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības;

3.2. Rīcības programmas pasākumā – pagasti vai novadi, ja novadam nav teritoriālā iedalījuma, un pilsētas (izņemot Rīgu), kas robežojas ar Baltijas jūru vai Rīgas jūras līci.

4. Atbalsta pretendenta pieteikšanās un atbalsta saņemšanas nosacījumus, projektu iesniegumu vērtēšanas un atlases kārtību, projekta īstenošanas nosacījumus, pārskatu izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas kārtību nosaka arī normatīvie akti par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi

5. Vietējās attīstības stratēģiju sagatavo un īsteno biedrība vai nodibinājums (turpmāk – vietējā rīcības grupa). Vietējā rīcības grupa atbilst šādām prasībām:

5.1. tā ir reģistrēta biedrību un nodibinājumu reģistrā;

5.2. tā nav pasludināta par maksātnespējīgu, neatrodas likvidācijas procesā, tās darbība nav apturēta vai pārtraukta, nav uzsākta tiesvedība par tās darbības izbeigšanu, maksātnespēju vai bankrotu;

5.3. tai nav normatīvajos aktos noteikto Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu parādu, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*, vai neatmaksāta, Lauku atbalsta dienesta konstatēta neatbilstoši izlietota publiskā finansējuma par saņemto atbalstu darbības nodrošināšanai, prasmju apguvei un teritorijas aktivizēšanai plānošanas periodā no 2007. gada līdz 2013. gadam;

5.4. tā nodala darbības, kurām nav saimnieciska rakstura, un ar tām saistītās finanšu plūsmas no saimnieciskajām darbībām;

5.5. tās pārvaldes institūcija, kas ir atbildīga par vietējās attīstības stratēģijas īstenošanu (turpmāk – lēmēj institūcija), ir izveidota atbilstoši regulas Nr. 1303/2013 32. panta 2. punkta "b" apakšpunktam. Lēmēj institūcijas tiesības, pienākumi un atbildība ir noteikta statūtos vai citos vietējās rīcības grupas pieņemtajos dokumentos;

5.6. tai ir izraudzīts administratīvais vadītājs, kurš tiek nodarbināts, ievērojot Darba likumā noteikto normālo darba laiku, un kuram ir vismaz pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, kā arī atbilstošas zināšanas, prasmes un praktiskā darba pieredze šo noteikumu 1. pielikumā minēto uzdevumu veikšanai;

5.7. tai ir izveidota projektu vērtēšanas komisija;

5.8. tai ir pamatoti vietējās teritorijas attīstības virzieni;

5.9. tās darbības teritorijā gada laikā pirms vietējās attīstības stratēģijas iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā katrā novadā un republikas pilsētā, kas ietilpst šo noteikumu 3.2. apakšpunktā minētajā teritorijā, ir rīkots vismaz viens iedzīvotāju informēšanas pasākums (piemēram, seminārs, konference, iedzīvotāju forums, darba grupa) vai vietējā rīcības grupa ir piedalījusies šādā pasākumā, kurā sniegta informācija par tās darbību (izņemot seminārus par projektu konkursiem, lai nodrošinātu vietējās attīstības stratēģijas 2007.–2013. gadam īstenošanu).

6. Ja vietējā rīcības grupa pretendē uz atbalstu Lauku attīstības programmas pasākumā, tā papildus šo noteikumu 5. punktā minētajam atbilst arī šādām prasībām:

6.1. tās darbības teritorijā:

6.1.1. iedzīvotāju skaits ir no 10 000 līdz 65 000;

6.1.2. nav pilsētu, kurās ir vairāk nekā 15 000 iedzīvotāju;

6.1.3. iedzīvotāju īpatsvars pilsētās, kurās ir no 5000 līdz 15 000 iedzīvotāju, nepārsniedz 49 procentus no tās darbības teritorijā esošo iedzīvotāju skaita;

6.2. tās darbības teritorija ir kompakta, un tajā cita vietējā rīcības grupa nevar saņemt atbalstu Lauku attīstības programmas pasākumā;

6.3. tās lēmēj institūcijā ir iekļauti pārstāvji, kas pārstāv lauksaimnieku (fizisku personu, kas darbojas jebkurā lauksaimniecības jomā, juridisku personu, kas veic saimniecisko darbību lauksaimniecības jomā, vai nevalstisko organizāciju, kas pārstāv lauksaimnieku intereses), lauku sieviešu (sieviešu, kuru dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai nevalstisko organizāciju, kas pārstāv lauku sieviešu intereses) un jauniešu (fizisku personu vecumā līdz 25 gadiem vai nevalstisko organizāciju, kas pārstāv jauniešu intereses) intereses.

7. Ja vietējā rīcības grupa pretendē uz atbalstu Rīcības programmas pasākumā, tā papildus šo noteikumu 5. punktā minētajam atbilst arī šādām prasībām:

7.1. tās darbības teritorijā ir 10 000 līdz 125 000 iedzīvotāju;

7.2. tās darbības teritorija attiecībā uz Rīcības programmas pasākuma īstenošanu atbilst šo noteikumu 3.2. apakšpunktā minētajām prasībām;

7.3. tās darbības teritorija ir kompakta un attiecībā uz Rīcības programmas pasākumu nesastāv tikai no pilsētas, un tajā cita vietējā rīcības grupa nevar saņemt atbalstu Rīcības programmas pasākumā;

7.4. vismaz viena trešā daļa no lēmēj institūcijā pārstāvētajām privātpersonām ir fiziskas vai juridiskas personas, kas veic saimniecisko darbību zivsaimniecības jomā vai ir nodarbinātas zivsaimniecībā, kā arī tādu biedrību pārstāvji, kuras pārstāv tikai zivsaimniecības nozares intereses.

8. Vietējās attīstības stratēģija atbilst šādiem atlases kritērijiem:

8.1. tā tiek īstenota vietējās rīcības grupas darbības teritorijā, izņemot gadījumu, ja tā ietver atbalstu tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un tiešie labuma guvēji ir lauksaimniecības produkcijas ražotāji, lauksaimniecības produktu pārstrādātāji mājās apstākļos vai atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības;

8.2. tās izstrādē ir iesaistīti vietējās rīcības grupas darbības teritorijā esošie iedzīvotāji un dažādu nozaru pārstāvji (tostarp maksimāli ir iesaistīti zivsaimniecības nozares pārstāvji, ja vietējā rīcības grupa pretendē uz atbalstu Rīcības programmas pasākumā);

8.3. tās vīzija un mērķi ir izvirzīti, pamatojoties uz vietējās teritorijas vajadzību un potenciāla analīzi;

8.4. tās rīcības ir noteiktas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem;

8.5. tās mērķiem un rīcībām ir noteikti konkrēti, izmērāmi un sasniedzami rezultāti;

8.6. tā ir saskaņota ar vietējās rīcības grupas darbības teritorijā esošo vietējo pašvaldību attīstības programmām;

8.7. tā paredz nodrošināt vienlīdzīgas iespējas (tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar maziem bērniem) un iesaistīt jauniešus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā;

8.8. tā paredz inovatīvus risinājumus (piemēram, jaunu pieeju, produktu vai pakalpojumu) vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā un atbilstības kritērijus to noteikšanai;

8.9. tā veicina nodarbinātību un iespēju palielināt ienākumus;

8.10. tā atbilst šādiem normatīvajiem aktiem:

8.10.1. Lauku attīstības programmas pasākumā – normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku attīstībai apakšpasākumam "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju";

8.10.2. Rīcības programmas pasākumā – normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda pasākumiem sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošanai;

8.11. tās rīcības plāns ir izstrādāts laikposmam no 2015. gada līdz 2020. gadam;

8.12. tā ietver rīcības plānu atsevišķi atbalsta saņemšanai Lauku attīstības programmas pasākumā un Rīcības programmas pasākumā (ja attiecināms);

8.13. tā paredz rīcībām objektīvus projektu atlases kritērijus ar atsauci uz šo noteikumu 8.10.1. un 8.10.2. apakšpunktā minētajiem normatīvajiem aktiem pievienotā projekta iesnieguma attiecīgo sadaļu vai projekta iesniegumam pievienojamo dokumentu. Šie kritēriji atspoguļo, cik lielu ieguldījumu vietējās attīstības stratēģijas mērķa sasniegšanā un rīcības sasniedzamo rezultātu izpildē nodrošina projekts;

8.14. tā nosaka caurredzamu un nediskriminējošu projektu atlases un lēmumu pieņemšanas procedūru, paredzot arī interešu konflikta novēršanu;

8.15. tās finanšu plānā vismaz 50 procenti no atbalsta apmēra, kuru plānots saņemt no Lauku attīstības programmas pasākuma, ir noteikti mērķim, kas sekmē uzņēmējdarbības attīstību.

9. Projekta iesniegumu un vietējās attīstības stratēģiju vietējā rīcības grupa sagatavo un iesniedz atbilstoši šādām prasībām:

9.1. projekta iesniegums ir pilnībā aizpildīts un sagatavots atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumam;

9.2. vietējās attīstības stratēģija ir sagatavota atbilstoši šo noteikumu 3. pielikumam;

9.3. papīra formā noformētai vietējās attīstības stratēģijai ir pievienota identiska elektroniskā versija (ja to neiesniedz elektroniska dokumenta veidā saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu);

9.4. projekta iesnieguma un vietējās attīstības stratēģijas oriģināls ir caursūts (caurauklots), un tā lapas ir sanumurētas (ja iesniegumu vai vietējās attīstības stratēģiju neiesniedz elektroniska dokumenta veidā saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu);

9.5. projekta iesniegumam un vietējās attīstības stratēģijai atsevišķi ir pievienoti nepieciešamie dokumenti;

9.6. projekta iesniegums, vietējās attīstības stratēģija un tai pievienotie dokumenti ir sagatavoti datorrakstā valsts valodā;

9.7. projekta iesniegumu un vietējās attīstības stratēģiju ir parakstījusi paraksttiesīga persona;

9.8. projekta iesniegumā un vietējās attīstības stratēģijā nav neatrunātu labojumu vai papildinājumu.

III. Atbalsta apmērs un veids vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai

10. Vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai paredzētā atbalsta maksimālais apmērs Lauku attīstības programmas pasākumā vietējai rīcības grupai nepārsniedz 10 000 *euro*.

11. Atbalsta intensitāte ir 100 procenti no kopējās projekta iesnieguma attiecināmo izmaksu summas.

12. Vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai Lauku attīstības programmas pasākumā attiecināmas ir šādas izmaksas:

12.1. vietējās rīcības grupas darbības teritorijas izpētes izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai nepieciešamo datu iegūšanu;

12.2. izmaksas, kas saistītas ar informācijas sniegšanu plašsaziņas līdzekļos par vietējās attīstības stratēģiju un tās izstrādes gaitu;

12.3. izdevumi par semināru, darba grupu un iedzīvotāju forumu organizēšanu vietējās rīcības grupas darbības teritorijā, lai veicinātu informācijas apmaiņu starp iesaistītām un ieinteresētām personām un organizācijām un apspriestu vietējās attīstības stratēģijas projektu;

12.4. vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā iesaistīto vietējās rīcības grupas pārstāvju mācību izmaksas atbilstoši to kompetencei (izņemot izdevumus par mācībām, kas ir daļa no vispārējās izglītības un augstākās izglītības programmām);

12.5. vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšanas izmaksas, kas ietver:

12.5.1. telpu nomu;

12.5.2. telpu apsaimniekošanas izmaksas (izdevumi par apkuri, elektrību, apsaimniekošanas pakalpojumiem un ugunsapgādi);

12.5.3. biroja preču iegādi, bet ne vairāk kā 140 *euro* ceturksnī;

12.5.4. sakaru pakalpojumu izmaksas (izdevumi par telekomunikāciju – ne vairāk kā 130 *euro* ceturksnī, kā arī interneta un pasta izdevumi);

12.5.5. administratīvā vadītāja darba algu (tai skaitā iedzīvotāju ienākuma nodokli, sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu);

12.5.6. grāmatvedības pakalpojuma izmaksas;

12.5.7. transporta izmaksas (izdevumi par transporta nomu, sabiedriskā transporta izmantošanu un degvielu), kas saistītas ar vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanu un vietējās attīstības stratēģijas 2007.–2014. gadam projektu uzraudzību;

12.5.8. transportlīdzekļa amortizācijas izmaksas – ne vairāk kā trīs centus par katru nobraukto kilometru, ja izmantots personīgais transportlīdzeklis;

12.5.9. maksu par bankas kontu pārvaldību;

12.5.10. dokumentu kopēšanas izmaksas;